

**“ऊर्जा संक्रमण” (Energy Transition) उपायांना
चालना देण्यासाठी राज्य स्तरीय सुकाणू समिती
गठीत करणेबाबत.**

**महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: समिती-२०२२/प्र.क्र.१५६/ऊर्जा-७.
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
तारीख: २२ डिसेंबर, २०२२.**

संदर्भ :

१. मा.केंद्रीय विद्युत आणि नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्री, भारत सरकार यांचेकडील प्राप्त दिनांक १७.०५.२०२२ रोजीचे पत्र.
२. महाव्यवस्थापक (प्रशासन), महाऊर्जा यांचे पत्र क्र.समन्वय/शासन पत्रव्यवहार/२०२२-२३/सी.आर-१४-D/३२१५, दिनांक २२.०८.२०२२.

प्रस्तावना :-

पर्यावरणाचे आरोग्य राखणे हे जगासमोर मोठे आव्हान बनले आहे, आणि त्याकरीता विविध देशांनी उत्सर्जन संदर्भात जाहिर केलेल्या घोषणेनुसार कार्यवाही करण्याचे वचन दिले आहे. भारताने देखिल उत्सर्जन संदर्भात Nationally Determined Contribution (NDCs) मध्ये आपली वचनबद्धता व्यक्त केली आहे. ती ग्लासगो येथे संपन्न झालेल्या COP-२६ जागतिक परिषदेवेळी सुधारीत केली आहे. आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील परिषदेमध्ये भारताने दिलेल्या वचनबद्धतेची पूर्तता करण्यासाठी काही ठोस उपाययोजना करणे आवश्यक आहे. त्याकरीता “ऊर्जा संक्रमण” (Energy Transition) हा उत्सर्जन आणि आपली वचनबद्धतेची पूर्तता करण्यासाठी एक महत्वाचा उपाय आहे. त्यानुषंगाने आवश्यक तो आराखडा तयार करण्यासाठी मा.केंद्रीय मंत्री, विद्युत आणि नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय, भारत सरकार यांचे अध्यक्षतेखाली सर्व राज्यांचे वरिष्ठ अधिकारी व राज्य नियुक्त एजन्सीच्या प्रमुखांसमवेत दिनांक ०९.०२.२०२२ रोजी बैठक संपन्न झाली आहे. भारताने NDCs व ग्लासगो येथील COP-२६ परिषदेमध्ये दिलेल्या वचनबद्धतेची पूर्तता करण्यासाठी सर्व राज्यांनी त्या ध्येयांप्रमाणे कार्यवाही करणे अपेक्षित आहे. त्याकरीता सर्व राज्यांनी राज्य स्तरावर सुकाणू समिती गठित करण्याबाबत बैठकीत मा.केंद्रीय मंत्री महोदयांकडून निदेश देण्यात आले आहेत. बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार “ऊर्जा संक्रमण” (Energy Transition) उपाय योजनांना चालना देण्यासाठी राज्य स्तरावर मा.मुख्य सचिव यांचे अध्यक्षतेखाली विविध विभागातील प्रतिनिधींचा समावेश करून “राज्य स्तरीय सुकाणू समिती” गठीत करण्याची विनंती मा.केंद्रीय विद्युत आणि नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्री महोदयांनी मा.मुख्यमंत्री महोदयांकडे संदर्भाधिन क्र.१ येथील पत्रान्वये केली आहे. त्यानुषंगाने महाव्यवस्थापक (प्रशासन), महाऊर्जा यांनी देखिल सदर सुकाणू समिती गठीत करणेबाबत संदर्भाधिन क्र.२ येथील पत्रान्वये शासनास प्रस्तावित केले आहे. तेव्हा “ऊर्जा संक्रमण” (Energy Transition) उपायांना चालना देण्यासाठी राज्य स्तरावर मा.मुख्य सचिव यांचे अध्यक्षतेखाली विविध विभागातील वरिष्ठ अधिकार्यांचा समावेश करून “राज्य स्तरीय सुकाणू समिती” गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार मा.मुख्य सचिव यांचे अध्यक्षतेखाली राज्य स्तरीय सुकाणू समिती गठीत करण्याबाबत खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आला आहे:-

शासन निर्णय:-

भारताने उत्सर्जन बाबत “Nationally Determined Contribution” (NDCs) मध्ये आपली वचनबद्धता व्यक्त केली असून ती ग्लासगो येथील COP-२६ जागतिक परिषदेमध्ये सुधारीत केलेल्या वचनबद्धतेची पूर्तता करण्यासाठी सर्व राज्यांनी त्या ध्येयांप्रमाणे कार्यवाही करणे अपेक्षित असून त्याकरीता “ऊर्जा संक्रमण” (Energy Transition) हा उत्सर्जन आणि आपली वचनबद्धतेची पूर्तता करण्यासाठी एक महत्वाचा उपाय असून त्यासाठी आवश्यक तो आराखडा तयार करण्यासाठी मा.केंद्रीय मंत्री, विद्युत आणि नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय, भारत सरकार यांचे अध्यक्षतेखाली दिनांक ०९.०२.२०२२ रोजी संपन्न झालेल्या बैठकीमध्ये दिलेल्या निदेशानुसार “ऊर्जा संक्रमण” (Energy Transition) उपायांना चालना देण्यासाठी शासनाच्या मान्यतेनुसार राज्यात खालीलप्रमाणे राज्य स्तरीय सुकाणू समिती गठीत करण्यात येत आहे:-

१) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य	अध्यक्ष
२) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, नगरविकास विभाग	सदस्य
३) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, उद्योग विभाग	सदस्य
४) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, गृहनिर्माण विभाग	सदस्य
५) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, परिवहन विभाग	सदस्य
६) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, कृषि विभाग	सदस्य
७) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, ग्रामविकास विभाग	सदस्य
८) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सा.बां.विभाग	सदस्य
९) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, पर्यावरण विभाग	सदस्य
१०) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, ऊर्जा विभाग	सदस्य-सचिव

सदर समितीत खालील सदस्य निमंत्रित असतील:-

१. अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महावितरण, मुंबई.
२. अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महानिर्मिती, मुंबई.
३. महासंचालक, महाऊर्जा, पुणे.
४. श्री. विश्वास पाठक, स्वतंत्र संचालक, एमएसईबी होल्डिंग कंपनी, मुंबई.
५. इतर खाजगी वीज वितरण कंपन्यांचे व्यवस्थापकीय संचालक .

२. समितीची कार्यक्षेत्रा:-

- अ) सदर समिती राज्यात “ऊर्जा संक्रमण” (Energy Transition) उपायांची रणनीती ठरविण्याकरीता काम करेल.
- ब) ऊर्जा संक्रमणासाठी राज्य आणि केंद्रशासित प्रदेशांना विविध मार्गावर एकत्र काम करावे लागणार आहे. जसे की, १) वीजेची सतत वाढत जाणारी मागणी पूर्ण करण्यासाठी वीज निर्मिती मिश्रणात नवीकरणीय ऊर्जा (नूतनीकरण योग्य ऊर्जा) जोडणे. २) ऊर्जा कार्यक्षमतेला प्रोत्साहन देणे. ३) बायोमास आणि ग्रीन हायड्रोजनचा अधिक वापर करणे. या विषयावर समिती मार्गदर्शन करेल.
- क) बी. ई.ई. मार्फत असणाऱ्या उपाय योजना राबविणे, औष्णिक विद्युत केंद्रामध्ये बायोमासचा वापर वाढविणे, पारंपरिक पथदिवे बदलून त्यांच्याजागी एल.ई.डी.पथदिवे बसविणे, पारंपरिक पद्धतीने शेतकामामध्ये वापर होणाऱ्या डिझेल इंजिन ऐवजी अपारंपरिक ऊर्जा स्रोत (पीएम-

कुसूम योजना) यांना प्रोत्साहन देऊन सन २०२४ पर्यंत शेतकामांमध्ये वापर होणाऱ्या डिझेल इंजिनचा वापर संपुष्टात आणणे, इलेक्ट्रिक वाहनासाठी चार्जिंग स्टेशनची निर्मिती करणे यासह इतर सर्व ऊर्जा संक्रमण/उत्सर्जन संदर्भातील उपाय बाबींवर देखिल मार्गदर्शन करण्याचे कार्य समितीचे राहिल.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२१२२२११०५२५४४१० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ना. रा. ढाणे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- २) मा.उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ३) विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधान परिषद, विधान भवन मुंबई,
- ४) सर्व मंत्री / सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मुंबई,
- ५) सर्व विधानमंडळ सदस्य, विधान भवन, मुंबई,
- ६) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
- ७) सचिव, नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.
- ८) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, परिवहन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, उद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, कृषि विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सा.बां.विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १६) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, ऊर्जा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७) सचिव, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, मुंबई (पत्राने),
- १८) सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव यांचे स्वीय सहायक, सर्व मंत्रालयीन विभाग,
- १९) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, सूत्रधारी कंपनी मर्या., मुंबई,
- २०) अध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्या., मुंबई,
- २१) अध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती कंपनी मर्या., मुंबई,
- २२) अध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी मर्या., मुंबई,
- २३) महासंचालक, महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण (महाऊर्जा), पुणे.
- २४) सर्व विभागीय आयुक्त,
- २५) सर्व जिल्हाधिकारी,
- २६) श्री. विश्वास पाठक, स्वतंत्र संचालक, एमएसईबी होल्डिंग कंपनी, मुंबई.
- २७) उप सचिव, ७-ऊर्जा/ उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- २८) ऊर्जा उप विभागातील सर्व कार्यासने, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- २९) निवड नस्ती, ऊर्जा-७, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.